

BOSNA I HERCEGOVINA

Ministarstvo okoliša i turizma FBiH, Edita Džapo, ministar
Ministarstvo trgovine i turizma RS, Suzana Gašić, ministar
Ministarstva za privredu/gospodarstva kantona/županija FBiH

Sarajevo 31.3.2020.

Prijedlog za hitno donošenje Uredbe sa zakonskom snagom za izdavanje vaučera klijentima od strane putničkih agencija

Poštovani,

Imajući u vidu da u nekoliko zadnjih godina postoji snažan trend rezerviranja putovanja po tzv. principu ranog bookinga, a to je posebno izraženo kod rezerviranja ljetovanja (2020.) koje je počelo još u novembru 2019., a da su do početka marta 2020. više hiljada bh turista sa željom da ostvare maksimalne popuste, preko touroperatora i turističkih agencija rezervirali ljetovanja u Turskoj, Grčkoj, Egiptu, u Albaniji ili na obalama Jadrana. Turističke agencije su izvršile akontativne uplate za smještaj, prijevoz (uglavnom avio prijevoz), i ostale turističke usluge na gore navedenim destinacijama. I prije zvaničnog proglašavanja pandemije koronavirusa, booking ljetovanja je u potpunosti zaustavljen i ljetna turistička sezona je pod velikim znakom pitanja. Novac koji je uplaćen dobavljačima neće biti vraćeni bh touroperatorima, već će se moći koristiti tek po okončanju krize, a to je vjerovatno tek naredne godine. U međuvremenu, klijenti koji su uplatili putovanja, ta putovanja sada otkazuju i traže da im se izvrši povrat uplaćenih akontacija. Turističke agencije nemaju novac, prijete im masovni sudski sporovi sa klijentima što će ugroziti opstanak mnogih agencija;

Imajući u vidu da je proglašena pandemija koronavirusa izvanredna okolnost (viša sila) koja po prvi put u turističkoj historiji svijeta nije nastupila samo na odredištima putovanja (većina zemalja na svijetu) već i na otpremlju (u našem slučaju Bosna i Hercegovina) o čemu naši zakoni: Zakon o obligacionim odnosima FBiH i RS, član 878. (Prava organizatora putovanja da odustane od ugovora) i član 879. (Izmjena programa putovanja) kao i Zakon o zaštiti potrošača u BiH, član 87. stav b) ugovor otkazan zbog više sile kao posljedica više sile i drugi povezani članovi nisu predvidjeli navedenu situaciju;

Imajući u vidu da Zakon o turističkoj djelatnosti FBiH (Službene novine br. 32/09.) članovi 23. ili 25., kao i aktuelni Zakon o turizmu Kantona Sarajevo (članovi 21,22,23,24 i član 27.) nisu takođe primjenjivi;

Imajući u vidu da Direktiva (EU) 2015/2302 Europskog parlamenta i Vijeća od 25 studenog/novembra 2015. godine, kojim se uređuje raskid ugovora o putovanju u paket aranžmanu u izvanrednim okolnostima takođe nije primjenjiva, a i da jeste nas (BiH) ne obavezuje jer nemamo ni status Kandidata za članstvo u EU;

Imajući u vidu da putničke agencije posluju po Zakonu o obligacijama i rezervirane aranžmane moraju platiti u inostranstvo prije početka usluga. To znači da agencija, ako je ušla u obavezu plaćanja prema inozemnom partneru, ne može ta sredstva vratiti putniku, a insistiranje na povratu uplaćenih sredstava bi bio koban za ogroman broj putničkih agencija;

Predlažemo

da na osnovu odredbe člana III. 2. tačka g) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine FBiH, br. 1/94.) prema kome Federalna vlast, kada se radi o zakonima i drugim propisima koji su obavezujući na području cijele FBiH, ima pravo donositi zakone iz oblasti turizma i druge propise koji su obavezujući na području cijele Federacije, iako je nadležnost u oblasti turizma podijeljena između FBiH i kantona u odnosu 50 : 50%, donese:

Uredbu sa zakonskom snagom koja bi se primjenjivala uz postojeći Zakon o turističkoj djelatnosti FBiH (Službene novine FBiH, br. 32/09.) o pravu za izdavanje vaučera (turističkih uputnica) sa rokom važenja do 31.12.2021. godine (prilog prakse u regionu Uredba sa zakonskom snagom Vlade Sjeverne Makedonije od 24.3.2020.). Donošenje Uredbe podržava i Privredna komora Kantona Sarajevo.

Pravilnik o načinu izdavanja vaučera (vouchera) će donijeti nadležna kantonalna ministarstva na prijedlog strukovnog udruženja UTA BiH.

Cilj donošenja ove Uredbe je uređivanje stanja u oblasti turističkog posredovanja (putničke/turističke agencije) u Federaciji Bosne i Hercegovine, jer je ova oblast (turističko posredovanje) posebno pogođena proglašavanjem pandemije koronavirusa i normativno neuređena, sa realnom opasnošću ulaska u mnogobrojne nepotrebne sporove sa klijentima.

Upravni odbor UTA

Zoran Bibanović, predsjednik

Prilog:

Uredba sa zakonskom snagom Vlade Sjeverne Makedonije